

Erref. kodea: LAF-218-190 [8]

Izenburua: Hainbatetik jasotako lanak:

Belaustegi, Pantzeska 'Bipil': *Gaudi-askundia euzkerek argiztuta*

Gaudi-Askundia euzkerak aipiztuta

Izapiluna

Askunde'ko sei egunetan epinda, gaui afiri yakuzan gauzak, ez euzan Urzi'k ezber-utzez epin.

Guk emen diñoen ezbegetza Urzi bano ~~Urzi bano~~ bestrik eza edizagten dauan itza da. Eta itz an onetatara uleriduta, Bera bano bestrik etzala, ez euzan Urzi'k afiri yakuzan Askunde'ko gauzok epin.

Euzok eraltzeko zerbit erabili ehan, eta erabili ehan ori, guk, gixonok beste itzik ez daffien-ka, gai edo parki ixena damotrapu.

Idazti Deumok ixen au damotse, Jakiturija deritxon²⁾
Idazti Deumian, XI' Idazpuru, 16' garen atalpijan onan-
tze diño: "Non enim impossibilis erat omnipotens ma-
nus tua, quæ creavit et orbem terrarum ex materia in-
visa" Beraz, diñian gauzak Urziak bere esku aloroz gai-
gaikiak eraldu euzan, eta gaiki au invisa agintze ixen
gen.

gaiak beste gerbeit eritxotan erku-aitian agtzen dene
da. Inkunde gaiki ori invisa agintze gen ezker, piox-
narentzet gauzaz gen, onek agintzeko gaikiak erabili
ezin darelako, agintze erabiltektan aloroduna izan bier
da, eta aloroduna Urzi bano ez da. ~~Beraz~~ Beraz, pioxnar-

entzet gauze zela, Urtzi'entzet gauze - ixen zan, de Zerebi
li epin eban, eta apiri yakuzen gauzet beronez eral-
du euzen.

§ Baike apirezari zer izan eta - zan, Apiri yakuzen bur-
tijak epikinak dizala jakiteko ~~apilarefinit~~ er da ari-
li laqeziait biaz, eta hape bururik dauanek, urak da-
ben izatiga, uronez, beaz ~~gor~~ ~~gor~~ yakuzen ez dala, eta
bai inok emona dabela beriala ipaiten dau, epikinik
epikai-barik ezetara be izan ez dala keleke.

ometara, Arkundia izan zala gizonkiz yaston ariz be eza-
putu dapike, baña Arkundian Urtzi'k gauzet eraltzian

yakozen eraskinez burua opeitzen dau, beraz, bera ezagutzeko
ko eraskinok ezagutu bide izaten doez. eta eraskin ber-
dinak daudenetan izija be berdine dela jakiten dau,
eta eraskin berdinak izija be berdine da. Izitaz
erko leysorarik ez dauku. Izjak erikunak be beke burua
opari jarten dauku, beraz, burueneko, buruen, eta opari-
jen inparten dauzan erikunak gateratu ta ezagutzia be,
izija ezagutzeko bide erokija izaten da.

Arzundeko erakijaz, erakiza dela bano bertez berit be
eran eta dauku Urizik, eta onan bera ezagutzeko bidea

Orainguan, Moir'ek via baño ez dau apostan aitzem, bekofaunak, ⁷¹
beteg-be, ezalduko dauzako, baña goya de bix onetarako bixok
betem ulertu bialdiz. Daneg be, gai agizori ezagutzeko argi an.
dirik berik izten paug. Eto izen be, bizi-bauna, utza, eralepa,
bilotea dela gerbatetzer eranda, gerbat ori argi ikuriteza-
putuko dauarik ez ~~da~~, itzok eza bañobesterik ez ~~dela~~ atatu.
den-eta, ez utzez baidanik ulertu ezin da be.

Eto sindino peryago. Irakurten jaratuta, "et tenebra erant ju-
per faciem abyssi" ikuriko dozu. "Ilunak artu eban" Eto iluna
ezar argiztutako baño. erdi aliri agiri dana, iluntzeko egokipaque da.
Beraz itz ~~er~~ be ezagun-biderik ez dauku gabalduen.
ni bai, pui-bei ori artundepunetakia ez dela pachi arko dirig,

ba, ez bakotxa, ez batopilua, ez da ez utza, ez iantzi bakus, ordo
bete ta ~~apana~~ bano iluna bez, bakotxa berian apri-arija
bano.

eta gairi aginezari ezapuzeko beste hiderik ez dozu-ta, nai ta
nai ez ementxe buru ~~bera~~ ezari berri, ~~bera~~, eta buru ~~bera~~
galkon ezaiten berdozu, lurretzetan esoki dan zerbait ikariko
dozu, eta gairi aginezari zerbait el dagikepuna jakin do-
zu.

Iluna eza bano besterik ez da izanbe-ta, ilunak berin ezar aitu
dagike, ezar ezin estaldun dagike. Oritu gusti te bano, beste izker-
arik ta dozu ta, zerbait agiri eza dala ezan gura dozunetan
beran erabili-bier, eta lortu iluna dala, ez da agiri izaten

izaten da.

97
Izija pitu agiriya izaten da, izitubako ta aineraz, beraz izi-
tu-izitubala dala, agiruz-ega ixan bier da-ta, berazaz ilunex
aitubala epitia epoki-epokija da. Onetako, gailena, utzi-k
dun de funetan gauzak eratzeko erabili ebena gai inuise
agiruz izitub-izitubala dala dakigu.

Ita beraz idazki Deunax inapatri laurkuzan enapera
laerkinak heste onetako eratzeko daturak. Izitub-izitubala
izenak, eraler, utzi, biloga, bizibakua ixan bier, oienber-
tiran izitub denera, zetara jantzi, ez bera, ez eraldur, ez dalaro,
onetaroko tokiak be in ~~laerkin~~ danalako.

121
Ari eta azi aditzek elkarrekin elkarituta barden dirazunku!
Ari berenez beti da barkaria, eta une baten amaitzen duna, beran-
paitik γ ouzkotarik ez dagoa, azi-aditzak bai, azi izateko-
tan ari ta ari bimbano seriptan da baten jarrita izen-
ezik azi erdalako inoz le izango. Azi efiten dafun ari barotze,
den γ nabarikoia ez da, bera onentze lizen bari dela e-
donok daki, bertan azkeno azi eltzeza hitateko bidetik
baga eldy dela eran bari ko euzte, bera bideberik, inora
eltzerik ez dau.

Azi ixenak le beran dirazunku. Bera bat bano ez da, eldinez,
arkaria izan bari, ipalixe emon bari dau. ta, eta eldinez ar-
karia dela γ ouzkotzez adierazten dauku.

141
Eta beste onerak ere egiri da parzi ta parza izenez h. parzi
i duna da parza den iziz ondo egizu eragiten darelako.
- baina parza izenian i ez dau eta a bei izi ~~iz~~ izenari
edapenez galdy darelako. eta edapen ikusia aitzeko a
daxsa.

¶ oguzkotzak izija diktualak afirijago ezinien itz itzak eranen
dauzku. Atal biduna da: i + tz; biraianan oguzki biduna i + tz
azkenengo onen ikuripena ariari ikusi doen, bizon batera ugar-
ia azaltzen daukate edozeinek dakijanez. Eta epoki, ba z ikurip-
na epokari i ikuripena erilia, eta tz ikuripena, len epokari duna erilia
ekin batu ezkerre ugar ixon biaz. beste lan batze orai alperre

litzake.

† opuzkotsa ^{12k} itzak egikuna dikhuen eustijetan, buruba apentzen
 dau, beqaz beronen ikura eile izatia da. Beliza, epiti, ekaitz, eruat
zalduti, eroste ta ohar. Aditzetan lez izenetan h. epute ~~eruo~~
 equi-eruatia, aitte adi-eruatia, ilote ila-eruatia. Beste omen
 beste aldizketia dikhuanetan, aldi epikun izai ko berik aldi
ketarik ez da izan ta. Aza, nepute, udate, aisete, eruite,
edua h. beste batzuk. Eusti-eustijetan † opuzkotsa bi bi bi
 epikuna adizketia. Beritakua, vikun apentzer h. † opuzkotsa
 bi, ta beritakori vikunori ti atzipiz apentzen dau be
ker la h. luzuti, epiti, mogkati ta ohar. Ometzoz bera,
 itz bedepai bat azaldy pua daen. Beronen euzfelduna izen
 -ermetan, gizonari gokan bono guzer dala erant dau ku.

beromentzak bertan ez lezko izen egoki-egoki eraldatu dau. ¹⁷¹ istiduk,
beruz, izan be ez da. ez be, lingua jua angan eta ez itzuli eta
tan, perokua vandinio ez da eldu, orainpua, inok ikutu be ez elte
ko lexen bigua du aian, azer elditzen da hain

Beraz tz uparija; 1i izija, oietok, itz izena iziz uparija
izan be, la onentze da manh, ez mak eliten dauzen etatik
izitubena beraz da ta. 13, lat be no ez da le be, dan izi-
tuz entzule lurtijeta belaijatan orok sartzen da, berietan
beru-beruena elzen da; dua irudimenez, eta irudirik val-
du-azoten dauz, dua sdimenez ta burupenak eragiten dauz,
epija ta euzuda be elipian irakarten dauzale. Buramenez pram
jale be eliten da, eta matamua ta priotua sartzen dauz.

4 igitru beponik zez
 2 ta i sru kotrak debezan ituripenak seitzeko onezkeronei-
 kua isarki esem doula urte doeu, beraz, pai lena, igitru
 igitrule dagan zem ezker, beretzat iz izena, bano loko kitzo-
 rik iz, Beintzat, luzkerak bestrik iz den, eta ~~emp~~ emperari
 eliak beroni. uik emolko laingorik bez.
 Dietara, pai lenari iz daga erantardoen. Bana iz deri-
 traen naikua. Ez be, idardi penak irakatri daukum, val-
 io be bai zen. qelidag narpul narpultrube. Ete on antze gale
 uleriu eban Austin penak h, te edinazi ~~ditamuniaz~~ ~~paib~~
 pai lenari, ~~paib~~ zelduko zigian emperaren paizak seitzeko

agi-toki ~~naspi~~ naspi t¹⁹ t¹⁹ etri deikel, dimmeniam!
 Naspi ediqz ~~teru~~ pilo izene darakley, eralduta damian
meta ezatend~~u~~-ta. Peri-meta, epur-meta eralduta, eta
Peri-pilo, epur-pilo eralduta barik, naspi duta
 Beqez, pil te beqez erango dopu. Beqez epur te beqez
 dopu, ilun ak eratu ebale dakicu-ta. Inimi deqicunbe
ilun eta izen osue eralduta daut~~u~~du.

77 + pil + x

73 + pil + ilun

Batuta izpilun, edo lozuago izapilun
 Emen, eri-len oientzet izene, lura eruz, epkila

gei-lenaken auzenens epikunak, bersnek epten dauzen²⁰¹ der-
kunan auzertzen berdeuz be elburu metaxe joko duen.

Semeno epunian aripia, biperien epunan ura, paldijon diuen
iragahirik uparizena eta benenak eurok dira. Begiak loruntz
jarto, gurbatu ala te ceppo iragaki eridunak ikuriko depuz,
eusitariko bakorra biotako ustijak botera bano erdiralua.
begiak biotarako jartzen berdeuz, lantak irak, ura eta
dala apini yaku. Aripia te ura benenak dirala ppan-bian
be ez da eurok berik ezaraka te ez para ezaraka be fanga te
ruzkerak iragaki hijok gei-lenak tik oitzen untemak dirala
- te, bue bez iz dirala ezaratu te eurok iz irena untemden-
te.

13 iren on aripia te ura irentzako bakarien fang ez derakl-

Ituri ur-etsii: ibai ur-bidil eta baten-be itxaro ur arke²ko
izenak iz izena luzkerak ura geldierako delatitela ~~non~~
da agiriya da. Eta iz izen zu agiriarentzat eta warentzat
epo kila da, urak euzenez dirana adierazten daualeko.
Aipia te ure biptik izitur-iziturak dira; diran izituruz
edonora sartzeko irizturik be er daki berri-igeton, eta horu
berurik berurien be antze izaten dira. Ur-berik pitxila
uz ezoz ezur be ez da, eta aipia loko tokirik bez. Aipia-izpiza
dan uiz, birila, bepiak ez dau erituko beria bertan iran
ber. ilunutzaz ezutza da. te, eta, lizonak ezutzik izin epin
al dau, eta izutza ludiako inam be izin izan da pike.

Iturija

231

Onzkeru, gai-lena'ri izapitun-izena ezari deustegunian, ^{231/} ~~ezker~~
~~ez~~ izenak eraltzeko euzkerak darabilenbidia ez duen auzi, ~~bera~~
beran aitu eta elburu epokine eldu ~~bera~~, beraz, gai-lena'ri gen-
tetako Izapitun-izena egokija da.

Bipid

Atzerkeri zuna: § Zer deritazuz da mais izalpen den
Zaupari berpateriari erakutsi egikiozu, onek ni egapituzen
nan. Auzi eta erindu

Belantzeri P.

chap-Bretson

